

ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල ලංකාවේ ආන්ඩුවට රටෙහි මූල්‍ය තත්වය පිලිබඳව අනතුරු අඟවයි

සමන් ගුනදාස විසිනි
2013 ඔක්තෝබර් 28

සැ ජනවාරි අගදී ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙන් අවප්‍රමාණය වීම වැලැක්වීමට සංවිත නොවිකුනන ලෙස ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂගේ ආන්ඩුවට නිර්දේශ කළේය. "වඩා සංකීර්ණ වී ඇති මෙම ගෝලීය පරිසරය තුළ .... නමාශීලී විනිමය අනුපාතිකයකට සීමාවීම අතිශයින්ම වැදගත් යැ"යි ජාමුඅභි නියෝජිත පිරිසේ නායක ටොඩ් ෂ්නයිඩර් සැප්තැම්බර් 25 දින සතියක වැඩ සටහන අවසානයේ පැවති මාධ්‍ය සාකච්ඡාවකදී කීවේය. 'නමාශීලී' යන්නේ අර්ථය වන්නේ රුපියලේ අගය වෙලඳ පල බලවේගය අනුව වෙනස්වීමට ඉඩ දීමය.

රුපියලේ අගය පහත දැමීමේදී ඉන් මූලිකව ම සිදුවන එක් දෙයක් නම් මහජනයා ඵදිනෙදා මිලදී ගන්නා භාන්ඩ වල මිල ඉහල යාමය. එනම් උග්‍රවන ආර්ථික අර්බුදයේ බර වැඩි කරන ජනයාගේ උර මත පැටවීම මෙහි එල්ලය යි.

නොකඩවා නය ගනිමින් සිටින ආන්ඩුවේ නය ප්‍රමාණයෙහි රුපියලේ වටිනාකම ඉහල යාමෙන් නය වාරික හා පොලිය ඉහල යාම ද රුපියලේ අගය පහත වැටීම සමග ආන්ඩුවට මුහුණ දීමට සිදුව ඇති අර්බුදකාරී තත්වයකි.

ලොව පුරා සෑම රටක් ම අලලා ගෙන ඇති ආර්ථික අවපාත තතු තුළ එය වැඩි කරන ජනයාගේ උර මතට පාත් කිරීම හැරුණු විට ජාමුඅභි ඉදිරිපත් කල හැකි අන් විකල්පයක් නොමැති බව මෙම නිර්දේශයගෙන් යලිත් පැහැදිලි වී තිබේ.

මෙම තත්වය තුළ ලබන මස ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිත අය වැය ලේඛනයෙන් 2005 අවසානයේ මහින්ද රාජපක්ෂ බලයට පත්වීමේ සිට පවත්වා ගෙන යන වැටුප් කැටි කිරීම තව දුරටත් පවත්වා ගෙන යාමට ද බඩු මිල තවත් ඉහල දැමීමට ද ආන්ඩුව පියවර ගනු ඇත.

ආන්ඩුව මැනදී ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුව හරහා ලබාගත් නය මුදලේ වාර්ෂික පොලී අනුපාතය සියයට නවයකට ආසන්නය. "කිසිම ආසියානු රටක් මෙතරම්

අධික පොලියට මැනදී නය ගෙන නොමැති බව" සන්ඩේ ටයිම්ස් පුවත්පතෙහි අර්ථශාස්ත්‍රඥ නිමල් සඳරත්න පැවසී ය. රාජපක්ෂ ආන්ඩුව සියයට 13 දක්වා පොලියට නය ලබා ගෙන ඇති බව වාර්තා වී තිබේ. රටෙහි පූර්ණ නය ප්‍රමාණය මෙම වසරේ මුල් මාස හතරේදී රුපියල් ට්‍රිලියන 6.35ට ඉහල ගිය අතර පසුගිය වසරේ නය ප්‍රමාණය දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 80 ට ආසන්න විය.

"පහල වර්ධන රේඛාවක් පවතිද්දී හා රාජ්‍ය ආදායම පහල මට්ටමක පවතිද්දී විදේශයන්ගෙන් ඉහල පොලියට නය ගැනීමේ දී ශ්‍රී ලංකාව ප්‍රවේසම් විය යුතු බව" ෂ්නයිඩර් කීවේ ලංකාවේ නය අර්බුදය උග්‍ර වන බව අඟවමිනි.

2011 අවසානයේ සිට 2012 පෙබරවාරිය දක්වා රුපියල අවප්‍රමාණය වීම වලක්වා ගැනීමට මංමුලා සහගත උත්සාහයක යෙදුණු ලංකාවේ මහ බැංකුව සිය විදේශ සංචිත විකුනා දැමූ නිසා ජාමුඅභි නය මත දිගටම වාරු වීමට සිදුවිය. එතැන් පටන් ජාමුඅභි නිර්දේශ අනුව රුපියල තියුණු ලෙස අවප්‍රමාණය වීමට ඉඩ හරිනු ලැබිනි.

අපනයන ආදායම පහත වැටී, සෘජු විදේශ ආයෝජන ඉහල නොගොස්, ඇමරිකානු ෆෙඩරල් රිසර්ව් ආයතනය (මහ බැංකුව) අඩු පොලී මුදල් සැපයුම පහත හෙලීමේ අවදානම නිසා විදේශ මුදල් ප්‍රාග්ධන වෙලඳපලට ආකර්ශනය වීම අවිනිශ්චිතව ඇති තත්වය තුළ ලංකාවේ විදේශ මුදල් සංචිතයන් සිදී යාමේ තර්ජනය ගොනුවෙමින් තිබේ. පවතින සංචිතයන් ද ජාමුඅභි හා වාණිජ වශයන් නොනවත්වා කෙරෙන නය ගැනීම් හරහා පවත්වා ගෙන යන නිසා එම සංචිතයන්ගේ ප්‍රමාණාත්මක බවද අවිනිශ්චිත බව ෂ්නයිඩර් කියා සිටියේය.

මෙම පසුබිම තුළ ඩොලර් සංචිත නොවිකුනන ලෙස ජාමුඅභි නිර්දේශ කරන්නේ එමගින් රට බංකොලොත් වුවහොත් තමන් දුන් නය, වාරික ලෙසට පොලිය සමග අය කර ගැනීමට නොහැකි තත්වයක් ද උද්ගත වන බැවිනි. මේ වනවිට ශ්‍රීසිය, පෘතුගාලය,

ස්පාඤ්ඤය, සයිප්‍රසය ආදී රටවල් මෙවන් බංකොලොත් බාවයට මුහුණදී ඇති රටවල් අතර වෙති.

ලංකාවේ ප්‍රධාන අපනයන වෙළෙඳපලවල් වන එක්සත් ජනපදය හා යුරෝපය අලලා ගත් මූල්‍ය අර්බුදය උග්‍ර වන තතු තුළ පසුගිය වසර කිහිපයේ තුළ ලංකාවේ අපනයන නොකඩවා කඩා වැටීමට භාජනය වී ඇත. පසුගිය වසර හා සංසන්දනය කරන විට මෙම වසරේ පලමු මාස හත තුළ අපනයන වල වැටීම සියයට 2.7කි.

ප්‍රධාන බලවතුන්ගේ රටවල සහය ඇතිව බෙදුම්වාදී දෙමළ ඊළම් විමුක්ති කොටි සංවිධානය යුදමය වශයෙන් 2009 දී පරාජය කල ද රට තුලට පැමිණෙන සෘජු විදේශ ආයෝජන ඉහල නංවා ගැනීමට එමගින් හැකියාවක් ලැබී නැත. සඳරත්න මෙම ප්‍රශ්නයට මෙසේ පිලිතුරු දෙයි. “ආර්ථික මූලධර්ම නොතකා හරින ලද ආර්ථික ක්‍රියාමාර්ග, නව ආරක්ෂක වුවමනාවන්, නීතියේ ආධිපත්‍ය හා නීතියේ පාලනය පිරිහීම සෘජු විදේශ ආයෝජන ආකර්ශනය කර ගැනීමට නොහැකි වීමේ හේතු අතර වේ.”

සඳරත්න ඉදිරිපත් කරන ආර්ථික මූලධර්ම ජාමුඛ විසින් ඉදිරිපත් කරන මූලධර්ම ම වන අතර එම මූලධර්ම හරහා කෙරෙන්නේ වැඩ කරන ජනයාගේ ජීවන මට්ටම් නොකඩවා පහත හෙලීමේ වියදමින් ජාත්‍යන්තර ප්‍රාග්ධනයට ලාභ සහතික කර දීමයි.

සඳරත්න ඉදිරිපත් කරන නව ආරක්ෂක වුවමනාවන් යනු යුද්ධයෙන් අනතුරුව උතුරු නැගෙනහිර ප්‍රදේශ වල දෙමළ ජන කොටස් මිලිටරි ආධිපත්‍ය යටතේ දිගටම පවත්වා ගැනීම සඳහාත් සමස්තයක් ලෙස රට පුරා වැඩ කරන ජනයාට එරෙහිව පොලිස් මිලිටරි ශක්තිය තර කිරීම සඳහාත් රාජපක්ෂ ආන්ඩුවට පවතින උවමනාවයි. යුද්ධයෙන් පසු ද ආරක්ෂක අංශ වලට වෙන් කල මුදල් වැඩි කලා මිස අඩු කෙරුණේ නැත.

යුද්ධය සඳහා කල දරා ගත නොහැකි වියදම් වල බරින් මැඩී තියුණු නය උගුලක හිරවුණු රාජපක්ෂ ආන්ඩුවේ අස්ථාවර බව ජාත්‍යන්තර නය ඒජන්සි වල වර්ගීකරනයන් තුලින් ඉස්මතු වී තිබේ. මැතදී ස්ටැන්ඩර්ඩ් ඇන්ඩ් පුවර් හා මුඩ් වැනි ජාත්‍යන්තර නය රේට්ටු ඒජන්සි ලංකාවේ නය වර්ගීකරන තත්වය පිලිබඳ අනතුරු අඟවන ප්‍රකාශ නිකුත් කලෝය. මේ අනුව නොකඩවා පහත වැටෙන මූල්‍ය අවදානමක් ලංකාව තුළ පැවතීම ජාත්‍යන්තර සෘජු ප්‍රාග්ධනයට හිතකර කොන්දේසියක් නො වේ.

සඳරත්න සඳහන් කරන නීතියේ ආධිපත්‍ය හා නීතියේ පාලනය “පිරිහීම” රාජපක්ෂ ආන්ඩුව මුහුණ දී සිටින අර්බුදකාරී තත්වය සමග සෘජුවම සම්බන්ධ ය. අධිකරනය මුලුමනින්ම වාගේ ආන්ඩුවේ උපකරනයක් බවට පත් කරගෙන ඇත්තේ තමන්ට පක්ෂපාත අග්‍ර විනිශ්චයකාරවරයෙකු මුදුනට දමාගනිමිනි. රාජපක්ෂ හිතැතියන්ට ආර්ථිකයේ ප්‍රධාන තැන් නතු කෙරෙන අතර දූෂනය රජයයි. ආර්ථික විශේෂඥයන්ගේ හා ධනපති කොටස්වල ද මැසිවිල්ල මේ තතු විදේශ ආයෝජන අද්දා ගැනීමට බරපතල බාධාවක් වී ඇති බවයි.

මෙම වසරේ අය වැය පරතරය සියයට 5.8 දක්වා අඩු කිරීම නියතවම සිදුවන බව ප්‍රකාශ කරන ආන්ඩුව 2015 වන විට එය සියයට 4.2 දක්වා අඩු කිරීමට ජාමුඛ පිලින දී ඇත. ඉන්ධන හා විදුලිබල වැනි සහනාධාර සහ අධ්‍යාපනය හා සෞඛ්‍ය සඳහා වෙන් කෙරෙන මුදල් කපා හරිමින් ජාමුඛ නියෝග ක්‍රියාවට දමන රාජපක්ෂ ආන්ඩුව ඊට එරෙහිව පැන නගින මහජන අරගල මැඩීමට මිලිටරි පොලිස් බලය යොදයි. පසුගිය කාලය තුළ එන්න එන්නම වැඩියෙන් ජාත්‍යන්තර ප්‍රාග්ධනය ගලා යන්ට පටන් ගෙන ඇත්තේ සමපේක්ෂනයන් මගින් ඉක්මන් මුදල් උපයා ගන්නට හැකි මූල්‍ය වෙලඳ පොල වලට ය.